

Universitätsbibliothek Paderborn

**Saxonia || Et || Metropolis || Alberti Crantzii || Historici
Doctiss. Sacrae || Theologiæ & Iuris Canonici Doctoris |||
celeberrimi, ac Ecclesiæ Ham-||burgensis quondam
Decani**

Krantz, Albert

Coloniae, 1574

Capvt XVI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11453

ducem, Alberto marchioni iterum composuit : Viuebat antiquum in pectore vulnus, amor videlicet Saxoniae in corde Alberti : Sed dupli stemmate Henrici excluditur : Nam & auia eius paterna Magni ducis fuit filia, quomodo & Alberti mater : Insuper Henrici mater erat Lothar iij filia, quae alio iure traxit ad illum Saxoniae du- catum. Quo tempore idem Henricus grauiter institit Vicelino, ut ferulam pastoralem, hoc est, inuestituram temporalis domini, ab ipso acciperet : Sed vetuere Bre- menses, regale munus afferentes, inuestiri episcopos ad formam inter Calixtum Papam & Henricum V. Impe- ratorem constitutam. Venit rex in Saxoniam incunabu- la patrum visurus. Vxorem autem quam tenebat Hen- ricus, quia ob propinquitatem legitimè habere non po- terat, interuenientibus apostolicis legatis, cum gratia di- misit, separatus ab illa per sententiam, quam vocant di- nortij. Nec diu superfuit vir sanctissimus Vicelinus, an- no V. sui pontificatus decebens apud fratres suos in Fal- dera, hoc est, Nouo monasterio tumulatus. Quo mortuo, fratres eius se retraxerunt ab vnione Aldenburgensis episcopatus : quippe qui Bremensi ab antiquo pertine- rent. Successit illi in episcopatu Geroldus ex ministeria- libus Henrici ducis. Rex autem Fridericus in Magde- burgio Pascha celebravit : inde instituens profectionem primam in Italiam : Iurare fecit principes eandem ex- peditionem : Nouerat enim tergiuersationes multorum : Non ignorabat quam difficulter inibant logam & sum- piuosam peregrinationem : Ideo simplici promissione in- tantare contentus non erat.

CAPVT XVI.

Annus erat post mille centum quinquagesimus- quintus, cum rex iter ingressus, magno princi- pium

pum concursu mouebat in Italiā : Aderat Henricus
dux Leo cum Geroldo suo Aldenburgenſi electo : qui
cum Bremeris archiepiscopus consecrare recusat,
quod non legitimè electus, sed sola ducis assumptione
proiectus esset, Romam secum duxit ibi consecrandam.
Erant ſimultates aliae inter ducem & archiepifcopum,
quod dux prædia ecclesiæ velut ſua haberet, & pro-
pellano uti conſtitueret antiſite : quæ vetus præde-
ſorum quoq; ſuorum iniuria fuit. Sed Henricus ſatus
ſua atq; ecclesiæ dignitate agebat. Ergo quæ archie-
ſcopus conſecrare noluit, Romā eius rei gratia perduo,
non confirmationis, ut nunc agitur, (necdum enim Ro-
mana ecclesia tantū ſibi iuris in omnes omnium prouin-
ciarum ecclesiās vendicabat) ut niſi confirmatione aper-
ſtolica epifcopus nō haberetur legitimus: Id enim poſte-
riora tēpora adiuenerūt. Nec ibi quieuit Ro. ecclieſa
donēc annatas quoq; ſibi ex omni Christianismo adue-
caret. Rex ergo profectus proſperè, venit in Lombardia:
Inde Terdonam, quæ rebelles illi oſtendit animos:
quam obſidens, ac non multò pōſt capiens, cōtendit ma-
xima celeritate Romā. Trepidatum eſt in urbe Romā ad
celerem Imperatoris aduentum: Senatus Romanus ob-
uiā regi misit oratores, qui dicerent, paratos eſſe Ro-
manos excipere regem triumphaliter, ſiſe Imperator
gerat more. Quo percontante, quid illi faciendum da-
cerent: Illi responderunt, Si vinc̄tos p̄ ſe ferri cura-
catenatos tyrannos, & aureo curru residens, diuina
gentium Urbi inferret: ſenatusq; promitteret appendi
XX. millia libras argenti, ut eſſet veteribus conſtruimus
legibus: magnificum & munificum videri triumphaliter
exceptum, quem principes regem fecerint, ſenatus
populusq; Romanus, Cæſarem ſibi conſtitueret. Sub-
dens

dens rex: Grata, inquit, pmissio, sed cara nimis licita-
tio: Magna requiritis viri Romani de exinanita came-
ra nostra: Venimus aurum de Italia sumere, non argen-
tum inuehere. Quod si occasionem queritis nobis rebel-
landi, non tantum vobis laborandum erit: habetis paratum
bellum ubi voletis: Si tamen consilio nostro putaueritis
retendum, consuliūs, quid amici, quam quid armati posse-
mus, experiendum vobis ducimus. At illi pertinaciter in-
stabant iura suæ ciuitatis tueri. Rex, illis contemptis, ad
Pontificem Hadrianum, qui ab Urbe declinauerat, incer-
tus quid exercitus tantus moliretur, misit oratores, ut ad
colloquium mutuum fieret conuentus. Pontifex dignatione
sua flectere contenderat Germanorum formidatam inso-
lentiam, & venit in castra regis cum solenni, pontificeq;
summo digno comitatu. Rex cœcitus occurrit venienti,
& ab iumento descendenti strepā fertur tenuisse sellæ,
acceptumq; reuerenter per manū in sua tentoria perdu-
xisse. Bambergensis tū episcopus verbū regis proloqui-
tu, ait: Honorabilem tuæ sanctitatis præsentia apostolice
Pontifex, sicut dudum desideranter optauimus, ita nunc
latanter suscipimus, gratias agentes omnium largitoris
bonorum Deo, qui nos deduxit & adduxit in hunc lo-
cum, & sacratissima visitatione tua nos dignos fecit.
Notum ergo tibi esse volumus reuerende pater, quia
omnis ecclesia de finibus orbis ad honorem regni colle-
cta, adduxit principem suum ad tuam beatitudinem,
prouehendum per te ad culmen Imperij: Hoc meretur
nobilitas, prudentia, fortitudo, Dei timor, & catholicæ
pacis amor in corde illius regnans, & sancta Roma-
na ecclesia cultus non vulgaris: Eccè te venientem
excepti venerabundus, tuis sanctissimis vestigij humi-
lier prouolutus: Ergo venerande pater, tu circa
ipsum

ipsum peragat, ut quae ei desunt de plenitudine Imperii
lis culminis, per tua beatitudinis munificentiam supple-
antur. Papa refert: Audiuius frater episcopus, qualem
queris, speciosa quidem dicta, sed non opere exhibita:
Friuolum potest videri quod dicimus, & tamen in mu-
mo commissa negligentia, facit argumentum de maxi-
mis: Ab iumento descendentibus nobis, strepam tenuit
sellæ sinistram, nescimus ad irrisiōnem, an aliossem,
cum dextera fuisse obsequenti contrectanda. Rex ho-
machanti similis, risu soluitur: minimum se studuisse
respondit strepitis apprehendendis: Tu primus es, pater,
cui talis officio deseruimus. Deinde iam commotior: Sicut
velim, officiū hoc genus ex debito an sit, an beneplacito?
Quod si ex benevolentia descendit, quis causabitur ne-
gligentiam in spontaneo? Sin ex debito, parum interisse
putamus quo latere accessit, qui venerabundus adorat.
Hac verborum vicissitudine, qua multo plura inter col-
laterales amborum fuere, sine osculo discesserunt.

CAPUT XVI.

Postero die reuocatus in castra pontifex, adegit. Rex
iam experimento doctior, quam debuit, strepam
apprehendit. Consedentibus iterum papa verbum fecit:
Solebant, inquit, qui ad coronam petendam venerantur,
prisci etatis principes, insigni aliquo facto Romanati-
clesie benevolentiam promiseri: ut suo velut officio pre-
uenientes benedictionem, iam debitam coronam omni-
bus præclaro facinore testarentur. Sic Karolus dum do-
muit Longobardos: Otto dum compescuit Berengarios:
nouissimus Lotharius dum Normannos reprimet, co-
ronam Imperij meruere: quo circā serenissimus rex
Apuliam Romanae ecclesie peculiarem prouinciam, iam
à Normannis occupatam, nobis ecclesiæq; restituat: de-

indē
spona
re, at
copijs
benea
pœnit
armis
clesie
spond
rereg
colloc
seprin
rolldu
secreta
Brem
am 8a
à pont
mumu
Sed d
mores
tos, R
consul
spectu
exercit
lant N
multu
gradu
bacch
autem
egressi
pulsis
gia He